

13325

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարարի
պարտականությունները կատարող
Արամ Մեյմարյան

Handwritten signature

«04» 12 2024թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵՋՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՋԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ N 258 - 24

Նախաձեռնող՝

«ՀԳՇՆ» ՍՊԸ
ք. Երևան, Կիկյան 16

Գործունեությունը՝

Փամբակ համայնքի Բազում բնակավայրի
կրթահամալիրի կառուցում
Լոռու մարզ

Առդիր՝ 6 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 258 - 24
« 04 » շեկտեմբեր 2024թ.

Փամբակ համայնքի Բազում բնակավայրում կրթահամալիրի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Նախաձեռնող՝	«ՀԳՇՆ» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) հաշվետվություն, նախագծային փաստաթուղթ
Գործունեությունը՝	«Բ» կատեգորիա
Գտնվելու վայրը՝	Լոռու մարզ, Փամբակ համայնք, Բազում բնակավայր

Ներածական մաս. Համաձայն «ՀԳՇՆ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության (այսուհետ՝ Հաշվետվություն)՝ Փամբակ համայնքի Բազում բնակավայրում նախատեսվում է կրթահամալիրի (200 աշակերտի համար միջնակարգ դպրոց և 80 երեխայի համար նախակրթարան) կառուցում:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 8-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ նախատեսվող գործունեությունը փորձաքննության է ենթարկվում քաղաքաշինության բնագավառում որպես քաղաքաշինական գործունեության օբյեկտի կառուցում:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Փամբակի համայնքապետարանի կողմից տրամադրված 2024թ. հունիսի 11-ի N 28 նախագծման թույլտվության (ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք) հիման վրա, անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականներով գրանցված (կադաստրային ծածկագրերը՝ 06-023-0047-0023) պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասում (ընդհանուր՝ 1.2056 հա), որոնց նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի է, գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվում է քաղաքաշինության կոմիտեի և Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի պատվերով իրականացվող «Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցների» ծրագրի շրջանակներում:

Նկարագրական մաս. Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է Բազում գյուղի արևելյան եզրամասում: Տարածքն ազատ է շինություններից, բացառություն են կազմում հյուսիսային մասում դեռևս խորհրդային տարիներին իրականացված բետոնե հիմքերը: Գոյություն ունեցող ամենամոտ շինությունը տեղակայված է նախատեսվող կրթահամալիրի շենքից նվազագույնը 17 մ, իսկ զինվորական ստորաբաժանումը՝ մոտ 900 մ հեռավորության վրա:

Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է Բազում գյուղի միջով անցնող Չալաբի գետակի (Փամբակ գետի ձախ վտակ) ձախափնյա բարձրադիր լանջի վրա: Տարածքը փորձաքննվում է անկումը՝ հարավարևելք: Ռելիեֆի բացարձակ նիշերը տատանվում են 1548.0-1562.0 մ

սահմաններում: Տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են վերին կավճի կարբոնատային և ստորին պալեոգենի հրաբխանստվածքային առաջացումները: Գրունտային ջրերը հանդիպել են մի քանի հորատանցքներում՝ 3.3-5.8 մ խորության վրա, ավազակավային, մանրախճային շերտերում՝ հանդիսանալով լանջային ջրեր:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է սեյսմիկ 3-րդ գոտում, որտեղ արագացման առավելագույն մեծությունը կազմում է $A_{max}=0.5g$ և ունի 9 բալ և ավելի սեյսմակայունություն: Գրունտային ջրերի առկայությամբ պայմանավորված իրականացվելու են կառուցի սեյսմանվտանգությունն ապահովող հիդրոտեխնիկական և հիդրոմեկուսիչ միջոցառումներ: Ուսումնասիրվող տարածքը մտնում է չափավոր տաք կլիմայական գոտու մեջ և ունի մեղմ ու համեմատաբար խոնավ կլիմա:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները, ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը, ճահճացումը և այլն, բացակայում են:

Կառուցապատման տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներն են՝

- ընդհանուր հողատարածքի մակերես - 12056.52 քմ (100 %),
- շենքի կառուցապատման մակերես - 2170 քմ (18%),
- բացօդյա մարզահրապարակների մակերես - 720 քմ (5.97%),
- արևային կայանի զբաղեցրած տարածքի մակերես - 1013 քմ (8.4%),
- ջերմոցների մակերես - 64 քմ (0.53%),
- կանաչապատման գոտու մակերես - 4350 քմ (36.1%),
- բարեկարգում՝ մայթեր, ճանապարհներ, սալվածքներ, բետոնե սալիկներ, բացօդյա ավտոկայանատեղի - 3345 քմ (27.74%),
- այլ շինությունների (գրուցարաններ, հրդեհամարման ռեզերվուարներ, մաքրման կայան) կառուցապատման ընդհանուր մակերես - 394.52 քմ (3.27%):

Կանաչապատման տարածքի ընդհանուր մակերեսի համար հիմք են հանդիսացել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2014 թ. ապրիլի 9-ի N 103-Ն հրամանով սահմանված ՀՀՇՆ 31-03.01-2014 շինարարական նորմերի 43 և 44-րդ կետերը, համաձայն որոնց՝ կանաչապատման ընդհանուր տարածքի մակերեսը հողատարածքի նկատմամբ տոկոսային հարաբերությամբ կազմում է $(4350 + 720) \times 100 / 12056.52 = 42.05 \%$, որը ներառում է նաև բացօդյա մարզահրապարակների մակերեսը և կրթահամալիրի հարակից տարածքը կանաչապատ է, կան այգիներ:

Համաձայն նախագծային լուծումների՝ դպրոցի շենքի ծավալա-տարածական լուծումը իրենից ներկայացնում է երեք իրար կցված՝ երկհարկանի հիմնական դպրոցի, մարզադահլիճի և հանդիսությունի դահլիճի և երկհարկանի մանկապարտեզի մասնաշենքեր: Դպրոցի, մանկապարտեզի և մարզադահլիճի մուտքերի մոտ նախատեսված են թեքահարթակներ: Հանդիսությունների դահլիճը նախատեսված է 144 նստատեղով, իսկ մարզասրահի երկրորդ հարկի մակարդակում նախատեսված է 60 տեղանոց տրիբունա (մարզադահլիճի չափերն են՝ 24.7մ x 18.0 մ): Առաջին հարկում նախագծված են դասասենյակներ, կաբինետներ և բուֆետ, իսկ երկրորդ հարկում՝ դասասենյակներ, ինֆորմատիկայի կաբինետ, մեթոդ կաբինետ, ռազմագիտության դասասենյակ, ռոբոտատեխնիկայի կաբինետ և ուսուցչանոցը: Դպրոցի մասնաշենքում նախագծվել է նկուղային հարկ 21.6 x 20.4 մ չափերով, որն օգտագործվելու է որպես թաքստոց: Հարկերն իրար հետ կապված են աստիճանների միջոցով, տեղադրվելու է հարկերը կապող միջհարկային ամբարձիչ հաշմանդամների համար:

Դպրոցի հիմնական մասնաշենքի երկրորդ հարկի կոնսոլային ծավալը արտահայտվում և շեշտում է գլխավոր մուտքը, որը հանդիսանում է կառուցի կոմպոզիցիոն առանցքը: Գլխավոր մուտքի աստիճանների մոտ նախատեսված է հարթակ դպրոցական բացօդյա միջոցառումների համար: Մանկապարտեզի մասնաշենքը նախագծված է երկու հարկից

չորս խմբի համար և միջանցքով կապված է դպրոցի մասնաշենքի հետ: Առաջին հարկում տեղադրված են հանդերձարաններ, սանհանգույցներ, խաղասենյակներ, ննջասենյակներ, վարիչի, բժշկի և դայակների սենյակներ: Երկրորդ հարկում նույն կազմն է միայն վարիչի և բժշկի սենյակի փոխարեն ավելացել է հանդիսությունների սենյակ:

Ճակատի խարսխային մասը նախատեսվում է երեսապատել բազալտե սալերով: Մարգարահի, հանդիսությունների դահլիճների և նախակրթարանի մասնաշենքի մուտքերը շեշտված են ֆիբրոցոնոնտային այլ երանգի սալերով: Տանիքի ծածկույթը մուգ մոխրագույն բիտումային կղմինդրից է: Գլխավոր հատակագծում դպրոցի ամբողջ տարածքը բարեկարգված է, նախագծված է ջերմոց, բաց ցանկապատված մարզադաշտ, վազքուղի, տնտեսական բաք, ավտոկայանատեղի, ինչպես նաև էլեկտրամարտկոցային ֆոտովոլտային արևային վահանակների համար ցանկապատով տարածք:

Շենքի տանիքն իրականացված է հարթ՝ կազմակերպված ջրահեռացմամբ: Կրթահամալիրն ապահովված է լինելու հրդեհային ազդարարման ավտոմատ համակարգերով, էվակուացիոն ուղիներով և ելքերով և այլն:

Ջեռուցումը նախատեսվում է ապահովել նկուղային հարկում տեղակայված կաթսայատնից, որտեղ տեղադրվելու են էլեկտրական կաթսաներ, որոնք ապահովելու են կրթահամալիրի ջեռուցումը էլեկտրական յուղային ռադիատորների միջոցով: Որպես ջեռուցման սարքեր նախատեսված են այլումինե ջեռուցման ռադիատորներ՝ բացառությամբ սպորտսրահից, որտեղ նախատեսված են ջերմային օդամղիչներ:

Նախագծով նախատեսվում է 150 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի տեղակայում նոր կրթահամալիրի տարածքում: Արևային ֆոտովոլտային համակարգը կազմված է 120 հատ ֆոտովոլտային վահանակներից:

Կրթահամալիրի տարածքում տեղադրվելու է FBR15 կայան՝ 10 մ³/օր արտադրողականությամբ կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայան, որը բավարարելու է կրթահամալիրի հզորությանը:

Կրթահամալիրն ապահովված է լինելու հրդեհային ազդարարման ավտոմատ համակարգերով, էվակուացիոն ուղիներով և ելքերով և այլն:

Էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեսանկյունից նախատեսվել են միջոցառումներ՝ շենքի երեսպատման համակարգի, բարձր էներգաարդյունավետությամբ պատուհանների տեղադրման, տանիքի և ստորգետնյա հարկի ջերմամեկուսացման ուղղությամբ:

Համաձայն ՀՀՇՆ IV-11.07.01-2006 շինարարական նորմերի՝ հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի ազատ տեղաշարժման համար ձեռնարկվել են համապատասխան միջոցառումներ (թեքահարթակներ, սանհանգույցներ և այլն):

Շինարարության նորմատիվ ժամկետն ըստ օրացույցային ժամանակացույցի կազմում է 22 ամիս:

Շինարարական մեքենաներից և մեխանիզմներից օգտագործվելու են ավտոինքնաթափ, ավտոամբարձիչ, ավտոբետոնախառնիչ, կոմպրեսոր, հետհար մուրճ, էքսկավատոր և այլն:

Կրթահամալիրի շենքի կառուցման ընթացքում բացառապես կօգտագործվեն նոր և տեխնիկական պահանջներին բավարարող շինարարական նյութեր, որոնք ձեռք կբերվեն բացառապես լիցենզավորված մատակարարներից: Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով շինարարական նյութերը տեղադրվելու են բետոնապատ մակերեսի վրա:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման հաշվարկային մակերեսը կազմում է 12056.52 մ², որտեղ պահեստավորվելու են շինարարության համար անհրաժեշտ նյութերը կայանվելու է շինտեխնիկան, ժամանակավոր շինությունները և այլն: Շինարարական տեղադրվելու է մեքենաների անիվների լվանալու հարթակ:

Շինարարության նյութատեխնիկական մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել լիցենզավորված շինարարական կազմակերպություններից:

Համապատասխան մակնիշի բետոնախառնուրդի առաքումը դեպի հրապարակ կիրականացվի բետոնախառնիչներով մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցներից՝ կապալառուի հետ պայմանագրային հիմունքներով և համապատասխան առաքման հաճախականությամբ՝ ապահովելով աշխատանքների կատարման անընդհատությունը հրապարակում:

Նախագծի հողային աշխատանքների հաշվարկն իրականացվել է համաձայն ներկայացված երկրաբանական կտրվածքի, համաձայն որի ընդհանուր հողային հանույթը կազմում է 5190 մ³, որը ներառում է նաև պահեստավորման ենթակա 4443 մ³ բուսահողի ծավալ: Մնացած 747 մ³ ծավալն ամբողջությամբ հետլիցք է արվելու:

Կենցաղային չտեսակավորված աղբը (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի) (մոտ 3 տ) հավաքվելու է աղբահավաք տարողությունների մեջ և հեռացվելու է տարածքից մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով՝ տարածքում բացառելով կենցաղային աղբի կուտակումը և այրումը:

Ընդհանուր շինարարական աղբի ծավալը գնահատվել է մոտ 522 մ³, որն իր մեջ ներառում է նաև տարածքում առկա նախկին կիսատ մնացած դպրոցի հիմքերի քանդումից առաջացած շին. աղբը, որի հեռացումն ու տեղադրումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Փամբակի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված:

Շինարարության փուլում աշխատողների կոմունալ կենցաղային պայմանները կապահովվեն ժամանակավոր կառույցների տեղադրմամբ՝ ապահովելով շին. հրապարակում սանիտարահիգիենիկ, կենցաղային և հանգստի պայմանները, աշխղկի աշխատասենյակ և այլն:

Ջուրն օգտագործվելու է շինհրապարակի ջրցանման, մաքրման, շինաշխատանքների կազմակերպման, ինչպես նաև կապալառուի աշխատակազմի խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու համար: Շինարարության ժամանակ ջրի հիմնական աղբյուր կձառայի համայնքային ջրամատակարարման ցանցը, որը շինարարության ողջ ընթացքում ապահովվելու է անհրաժեշտ ջրապահանջը:

Ընդհանուր ջրօգտագործումը հաշվարկվել է ըստ սպասարկող աշխատողների թվաքանակի (50 մարդ), ինչը կազմում է 636.24 մ³: 18882 մ² ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը կկազմի 2492.24 մ³: Ջրցանի հաշվարկն իրականացվել է ամբողջ տարածքի չափի համար՝ ներառելով շինարարության և քանդման գործընթացները:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել՝ ՀՀ կառավարության 2018 թվականի փետրվարի 8-ի N 108-Ն որոշման համապատասխան: Տարածքի 4350 քմ նախատեսվում է կանաչապատել արժեքավոր և տեղանքի բնակլիմայական առանձնահատկություններին համապատասխան բուսատեսակներով:

Կրթահամալիրի կառուցման համար դիտարկվող տարածքում գոյություն ունեն ընդհանուր 32 դեկորատիվ և մրգատու ծառեր, որից 17 ծառ հատցելու է՝ փոխարենը իրականացնելով լայնամաշտաբ կանաչապատման աշխատանքներ, այդ թվում՝ շուրջ 270 նոր ծառերի տնկարկ (ընտրված ծառերի տեսակային կազմը ներկայացված է Հաշվետվությամբ), սամշիտ, սիզամարգեր և ստեղծվելու է ծաղկանոց (205 քմ):

Կանաչապատման համար հողային աշխատանքների արդյունքում տարածքից հանված և պահեստավորված բուսահողը՝ 4443 մ³ ծավալով, նախատեսվում է պահեստավորել տարածքից շուրջ 850 մ հեռավորության վրա:

Կանաչապատ տարածքի ոռոգումն իրականացվելու է տարածքի հյուսիս-արևելյան հատվածով անցնող D800մմ տրամագծի պողպատե խողովակից: Սնող ջրագծին ոռոգման համակարգը միանալու է de63 PE 100 խողովակներով:

Տարածքում առկա են ինժեներական բոլոր անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում), միացումներն իրականացվելու են արդեն իսկ գոյություն ունեցող համակարգերին:

Հաշվետվությունում ներկայացվել է նախատեսվող գործունեության աշխատանքների ընթացքում շրջակա միջավայրի բաղադրիչների (հողային, ջրային ռեսուրսներ, մթնոլորտային օդ, կենսաբազմազանություն) և սոցիալական միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և մշակվել են միջոցառումներ՝ հնարավոր վնասակար ազդեցությունները կանխարգելելու, նվազեցնելու նպատակով: Նախատեսվել են շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումներ: ՀՏՀ-ի կողմից կանոնավոր իրականացվող մոնիթորինգի արդյունքները գրանցվելու են Ծրագրի շրջանակում մշակված մոնիթորինգի ստուգաթերթիկում: Ազդակիր կողմերի համապատասխան բողոքների դեպքերում իրականացվելու են փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակների չափագրումներ:

Բնապահպանական միջոցառումների գումարային ուղիղ արժեքը (առանց հարկերի) գնահատվում է մոտ 3 մլն. ՀՀ դրամ:

Պատճառաբանական մաս. Համաձայն Հաշվետվության՝ կրթահամալիրը կառուցվելու և շահագործվելու է ՀՀ-ում գործող օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է կառուցապատված տարածքում, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները շինարարության փուլում լինելու են կառավարելի և կրելու են կարճատև բնույթ:

Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, քաղաքաշինության և կադաստրի կոմիտեները, Լոռու մարզպետարանը, Փամբակի համայնքապետարանը: Հաշվետվությունը լրամշակվել է նաև ստացված դիտողությունների և առաջարկությունների հիման վրա:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Փամբակ համայնքի Բազում բնակավայրի վարչական ղեկավարի նստավայրում իրականացվել են երկու հանրային լսում, նախատեսվող գործունեությունը մասնակիցների կողմից արժանացել է հավանության:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում հետևել Հաշվետվությամբ ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել հավելյալ միջոցառումներ:
2. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում առաջացող թափոնների կուտակումն ու հեռացումն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ տեղական ինքնակառավարման մարմնի հետ համաձայնեցված:
3. Ծառահատման, կանաչապատման և բարեկարգման աշխատանքներն իրականացնել՝ Փամբակի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված՝ ապահովելով Հաշվետվությամբ ամրագրված կանաչապատման լուծումները:
4. Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում պահպանել արտադրող իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության նորմերը:

5. Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման պահանջով՝ գործունեության իրականացման ընթացքում պատմամշակութային արժեք ունեցող կամ հնագիտական շերտերի հայտնաբերման դեպքում անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքերը՝ տեղյակ պահելով ոլորտը կարգավորող լիազոր մարմինին: Աշխատանքները վերսկսել լիազոր մարմնի թույլտվությունից հետո:

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԿԻՉ ՄԱՍ

«ՀԳՇՆ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված՝ Փամբակ համայնքի Բազում բնակավայրում նախատեսվող կրթահամալիրի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը տրվում է դրական պետական փորձաքննական եզրակացություն՝ փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի տեղակալ՝

Տերիքնազ Մկրտչյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջատար մասնագետ՝

Աստղիկ Վարդանյան